חזינן הכא דשבקינן לה ליהנות לפני הפסח דבתנאה נמי מודהר:

אמר לך רב יהודה לעולם אימא לך אל יישן היום שמא יישן למחר

נמי הלך: שאני משמשך הרי זה בבל יחל. אם משמש עמה:

באומר הנאת השמישך עלי. כלומר הנאה דאתי לי מתשמישך קונם

עלי: והא לא ניחא ליה במשמישה. ויכול לאסור הנאתה עליו והוי

נדר: דחמר רב כהנח. אשה האומרת קונס (א) הנאת תשמישי עליך

שיש לה מחשמישו על עלמה אסור לשמשה ולריך להפר לה: לפי

וכוי. דשבועה חלה על דבר שחין בו ממש: קרבן לא אוכל לך.

דהיינו כמו אימרא לא אוכל לך דמותר: הא קרבן שאוכל לך. נמי

בשביל איסור (כ) לא אוכל לך שאם אוכל לך ליהוי אסור עלי כקרבן

ומותר לטעמא דר"מ דלית ליה מכלל לאו וכו' דאי רבי יהודה בין

ל) [מוספתח פייק], ל) [מוספתח פא:, בתוספתא], ג) לקמן פא:, ד) שם וכתובות עא:,

ה) ולקמן טו:], ו) [דף יג.],

תורה אור השלם

ו. אָם אַחַרֵת יָקַח לוֹ

שְׁאַרָה בְּסוּתָה וְענְּתָה לא יִגְרָע: שמות כא י

גליון הש"ם

בור"ן ד"ה אכל. שלא היה זכור וכו'. ע' לקמן דף כה ע"ב נהר"ן ד"ה נדרי שגגום: בא"ד דככורות. נ"ל בהר"ן ר"ה אכל. שלא

מוסף רש"י

מהלך לא. כלומר ולא תנא מהלך דמשמע

לכתחילה ועובר משום בל יחל, דסתמא דמילתא שלא אכל, ומיהו אם אכל עובר משום בל יחל, ומשני

המוט בל ימג, ומשלי דהוא הדין דמלי למיתני מהלך, דסתמא דמילתא דלא אכיל (ראמ"ה בשמו).

דבבורות. דככורות: דככרות:

עין משפם נר מצוה מו א ב מיי׳ מיי מהלכום

נדרים הלכה יג סמג לאוין רמב טוש"ע יו"ד סימן רכ סעיף כג: שו ג מיי׳ פ״ד מהלי נדרים הלי יד סמג לאוין רמב טוש"ע יו"ד סי׳

נחוין רמב טום"ע יו"ד סר"
ריג סער" ג:
"ד מי" פי"ב מהלי
אישות הלי ו ז סמג
עשין מח ולאוין פא טוש"ע
אה"ע סי סט סעי א ב: יח ה מיי פי״ד שם הלי ו סמג שם טוש"ע יו"ד סיי רלה סעיי א וסיי

ים ר מיי׳ שם ופי״ב מהל׳ נדרים הל״ט סמג שם ילאוין רמב טוש"ע יו"ד סי׳ ולחוץ לתכ טוטיים זי ל רלד סעי' סו: ב ז מיי' פ"ג מהלי נדרים הל"י ופ"א נדרים הכ"י ופ"ח מהלי שבועות הלי ז ופ"ה הל' כ סמג לאוין רמא

:כלד סעי׳ סו

ורמב טוש"ע יו"ד סי' רלט סעי' ג: בא ח מיי פ"א מהל' נדרים הל' יט סמג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דאמר רב כהנא וכו' קונס תשמישי כל"ל ותיבת הנאת נמחק: (ב) ד"ה לא קרבן וכר נשביל איסור קאמר קרבן לא אוכל לך וכרי שאוכל לך

תוםפות כי קתני דאי איתהני. וא"ם פשינול ויש לומר דהיא גופא אתא לאשמועינן שיש לו ליזהר שלא תהנה ממנו קודם שנח משטם תהנה תבא הפסח שאם תהנה תבא לידי בל יחל מתוך שלא מזהר ותלך אחר הפסח דבתנאי לא מזדהרא: ומותרת לילך אחר הפסח. כלומר אם לא הלכה לפני הפסח מוחרת לילך אחר הפסח וליכא למיחש למידי ואין זה חידוש אלא איידי דחנא אחר הפסח משום לא יחל דברו כדפרישית תנא נמי בהך סיפא דינא מותרת לילך אחר הפסח: מתות פין מנות הפסח. הלכה אין לא הלכה לא. מיובמא דרב יהודה וא"מ לפי דברי המקשן הוה דיוק דרישא וסיפא לאפוקי מדרב יהודה מתחי למה לי יכן קשה לפי שינויא דמוקי לה (אותה) כדרב יהודה כדפירשתי וי"ל דמפרש לכולהו גווני: אבל הדי זו בבל ילך. אלמא אימא יו בבל יקן. מנמו מינות דאכל וקשה לרב יהודה [ומשני] מי קחני אוכל אכל קתני דמשמע דוקא דיעבד ואדרבה היא גופא אתא לאשמועי' דאסור לאכול לכתחילה דחיישינן שתח ילך לכתחילה דחיישינן שתח ילך כדרב יחודה: הלך הרי הוא בבל יחל הלך אין מחלך לא. וא"ח אמאי

על הקדשו משום בל יחל אלמא מודר לוקה אע"ג דלא אמר מידי וחיובהא דרב יהודה. דאמר אל יישן היום שמא יישן למחר דהא הלכך הכא כי אמרינן ולוקה אאשה קאי: כי קסני דאיסהני הרי זה בכל יחל דברו. כלומר והיא גופה קמשמע לן שתיוחר מלהנות קודם הפסח כדי שאם חלך לאחר הפסח לא תבא לידי בל יחל: וכי קחני מחניחין הלכה אחר הפסח וכו' דאי איסהני. אם עברה מוסרם לילך לאחר הפסח. ולא חיישינן שמא לא חזכור שעברה על

תנאה קודם הפסח ואי מתירין לה לילך אתיא לאיתהנויי וסד"א תתסר בהליכה מדרבנן כדי שתזכור שאסורה להנות קמ"ל: אכל הרי הוא בבל ילד. הא דס"ד דהאי אכל אוכל הוא משום דתנא כולהו איסורי קתני אכל חרי חוא בבל ילך חלך חרי חוא בבל יחל דברו ואם איתא דלכתחלה לא מצי אכיל האי איסורא נמי ה"ל למתני. ומפרקינן מי קתני אוכל אכל קתני כלומר וכיון דאכל קתני דמשמע דיעבד הא אשמועינן דלכתחלה לא מצי אכיל. ומקשינן תו אימא סיפא הלך הרי הוא בבל יחל דברו מהלך לא קתני כלומר אם איתא לרב יהודה ה"ל למתני מהלך ואינו בבל יחל דברו ומילתא באפי נפשה הויא ולא האי ארישא אלא הכי ה"ל למיתני מהלך ואינו בלא יחל דמסתמא הכי הוא דהא ביום א' לא שרי ליה למיכל והיכי פסק ואמר הלך הרי הוא בבל יחל כיון שאין לו לאכול ביום א׳. ופרקי׳ אמר לך ר"י ה"ה דליתני מהלך ואיידי דתני רישה הכל דלה מיתני׳ הוכל תנא סיפא נמי הלך כלומר אין ה"נ דאי בעי למתפס מילתא באפי נפשיה הוה תני מהלך אלא משום דלעיל מיניה תנא אכל ולא מצי למיתני

יחל דאי הוה תני הכי הוה משמע דאע"ג דאכל ביום ראשון מהלך ביום שני וליכא בל יחל והוה מפרשינן לה לכולה ברייתא הכי דומנין אכל הרי הוא בבל ילך כלומר כשאכל במזיד דהיינו שזכר שאיסור ההליכה תלוי באכילתו וזמנין דאע"ג דאכל בראשון מהלך בשני וכגון שאכל יום ראשון בשוגג כלומר "שלא היה זכור בשעה שאכל שאיסור ההליכה תלוי באכילתו ובכי האי גוונא מהלך ביום שני כדמוכח שמעתא \*דבכורות בפ' שבועות שתים בתרא (שבועות כת.) ומשום דתנא לאו בהאי דינא עסיק חנא סיפא הלך. זה נראה לי וזו היא הגרסא הנכונה ופירושה. ואיכא נסחא אחרינא ומשום דלא דייקא לא חיישנא למכתבה ולפרושה. וכי תימא כיון דהלך דסיפא ארישא קאי למה לי למתני ה"ז בבל יחל פשיטא וי"ל סד"א כיון דבעידנא דאכיל לא עבר כי הלך נמי לא ליחול עליה בל יחל למפרע קא משמע לן: ולענין הלכה קי"ל כרב יהודה מדאמרינן לעיל [יד:] ומודה רב יהודה באומר קונס עיני בשינה למחר ומדשקלינן וטרינן אליביה ש"מ הלכתה כותיה: והה מן הסורה משעבד לה. ואם תאמר ומאי קשיה ליה והא אמרינן בפרק אע"פ (כתובות דף נט:) דקונמות קדושת הגוף נינהו ומפקיע מידי שעבוד י"ל דכי היכי דאמרינן התם דאלמוה רבנן לשעבודיה דבעל ה"נ אלמוה רבנן לשעבודה דאשה. ומפרקינן צאומר הנאת תשמישך עלי כלומר דאי דאסר גופיה עילוה ה"נ דלא מלי עביד דמדאורייתא משעבד לה והוי כאוסר נכסי חברו על חברו אבל הכא באומר הנאת חשמישך עלי עסקינן שהוא

אוסר על עלמו תשמישה ולאסור על עלמו הרשות בידו וכדרב כהנא דאמר שהאשה יכולה לאסור הנאת תשמיש בעלה עליה וכיון

אוכל מש"ה לא תנא מהלך ואינו בבל

ותיובתא דרב יהודה כי התני דאי איתהני הרי זה בבל יחל דברו תנן שאת נהנית לי עד החג אם תלכי לבית אביך עד הפסח הלכה לפני הפסח אסורה בהנאתו עד החג ומותרת לילך אחר הפסח הלכה אסורה לא הלכה לא אמר רבא יהוא הדין דאפילו לא הלכה אסורה הלכה אסורה ולוקה לא הלכה אסורה בעלמא מיתיבי יככר זו עלי היום אם אלך למקום פלוני למחר אכל הרי זה בבל ילך מי קתני אוכל אכל קתני דכי אכל הרי זה בבל ילך ° הלך הרי זה בבל יחל דברו מהלך לא וקשיא לרב יְהודה אמר לך רב יהודה ה"ה דליתני מהלך איידי דקתני רישא אכל דלא מיתני ליה אוכל תני סיפא הלך: האומר לאשה קונם שאני משמשך הרי זה בבל יחל דברו: יוהא ימשתעבד לה מדאורייתא דכתיב ישארה כסותה ועונתה לא יגרע הבאומר הנאת תשמישד עלי והא לא קא ניחא ליה בתשמיש יידאמר רב כהנא יתשמישי עליך כופין אותה ומשמשתו דשעבודי משעברת ליה הנאת תשמישך עלי אסור שאין מאכילין לו לאדם דבר האסור לו: בותני' ישן שאיני מדבר מדבועה שאיני ישן שאיני מדבר שאיני מהלך אסור "קרבן לא אוכל לך הא קרבן שאוכל לך לא קרבן לא אוכל לך מותר:

ונהנית לפני הפסח ועברה והלכה לאחר הפסח עוברת משום בל יחל: קונם שחת נהנית לי עד החג חם תלכי לבית אביך מכאן עד הפסח הלכה וכו'. אבל אם לא הלכה לפני הפסח אינה אסורה ליהנות מאדר עד הפסח דלא חיישינן לשמא חלך עדיין לפני הפסח ותיובתא דרב יהודה דאמר אל יישן כו': א"ר אבא. הכי קאמר הלכה וכו' לא הלכה איסורא בעלמה דחיישינן שמה חלך עדיין לפני הפסח: ככר זה קונם עלי היום אם אלך למקום פלוני למחר אם אכלו היום והלך למחר עובר על אכילתו משום בל יחל. קתני אכל היום ולא קתני לא יאכל היום אלמא דשבקינן ליה למיכל לאלתר ולא חיישינן שמא ילך למחר: מי קסני אוכל. לכתחילה ולא ילך למחר אכל קתני דיעבד אבל לכתחילה אסור לאכול ודאי היום דחיישינן שמא ילך למחר: והא קתני סיפא הלך הרי הוא בבל יחל אבל מהלך לא קחני. דמשמע דלה שבקינן ליה למיכל אתמול אלה קתני הלך דיעבד ש"מ דאתמול שבקינן ליה למיכל ולהכי דאתמול שבקינן ליה

בופה ומשמשתו. שאינה כולה לאסור עצמה עליו, אבל יכולה לאוסרו עליה שתהם הים מודרת ולה הוא, כגון הנחת תשמישו עליה, דלריך הוא להפר שלא יאכילנה דבר האסור כיון דאכל אתמול אם הלך היום הרי לה (כתובות עא:).

הוא בבל יחל: ותיובתא דרב יהודה. דאמר אל יישן כו': אמר לך רב יהודה הוא הדין דליתני מהלך. דמשמע דאינו אוכל ומהלך למחר

פירוש הרא"ש הלך הרי הוא בבל יחל מהלך לא אמר. הן סיפא לא אינטריכא כלל דכיון דודאי לא שבקינן ליה למיכל אתמול אלא איידי דתנא רישא אכל דלא מצי למיתני אוכל לרב יהודה דלא מצי למיכל לכתחילה: **מנא סיפא**. נח הינסריכה כנד זכיה דקתני אכל הרי הוא בבל יחל ממילא ידענא דאם הלך הרי הוא בבל יחל אלא והיכי מלי למימר שחינו משמשה והח משמעבד לה. לתשמיש: לדיוקא אילטריך לאשמועינן דלא משכחת הלך ביום המחרם אלא בדינובד ולא לכתחילה משום דלכתחילה אכל הככר ולא חיישינן שמא כופה ומשמשתו דלאו כל כמינה לאסור נפשה עליו דהיא משועבדת ילד למחר: אמר רב נחמן. יק לממת: אבור דב ביובן. אליבא דרב יהודה בר פלוגמיה קא מתרץ: והא לו להנאתו: אבל אמרה קונם הנאת תשמישך עלי. שאוסרת הנאה מן התורה קא משועבד לה. הא לא קשיא ליה היאך אל הנדר בלשון הזה דהא שאין מאכילין לו לאדם דבר האסור לו. והנאת תשמישו אסורה עליה. ה"נ כי אמר הנאת תשמישך עלי ודאי הוי נדר ואסור לשמשה מפני שנהנה ממנה: באתבי' שבועה שאיני ישן שאיני מדבר בעינן עד שיאסר החפץ עליו והוא אסר את נפשו מלשמש עמה ובכה"ג לא הוי נדר משום דפשיטא ליה דאיירי מותר דלה נדר אלה בחיי קרבן: לה קרבן לה אוכל לך. משמע ראמר הנאת [תשמישך עלי] ומשום דכבר דקדק בלי שאני ישן דלא הוי דוקא לא חש לדקדק בכאן אלא הא קשיא ליה כיון דמשועבד לה להפקיע שעבודה והוי כמו אוסר פירות חבירו על חבירו לאין בו ממש: באומר הנאת תשמישך עלי. ויש לו כח לאסור א"ע ער: 14 כו כנו נמסור מרכ שלא יהנה ממנה: מתני קרבן לא אוכל לך מותר מלתם דפשיטה היה אלה משום אידך נקטיה וש"מ דרבי מאיר היא: הא קרבן שאובל לך. לאשמועי

נחיי קרבן קה משתבע: קרבן לא אוכל לך. לאשמועינן דשני ליה לרכי מאיר בין לקרבן בשבא בין לקרבן בפתח:

אמר קרבן שאוכל לך בין אמר הא קרבן שאוכל בתרוייםו מחיר רבי יהודה אפילו אמר קרבן שאוכל לך כדאמרינן בפירקין דלעילי קרבן הקרבן כקרבן שאוכל לך אסור מני רבי מאיר היא דלא שני ליה בין אימרא לכאימרא דלרבי יהודה קרבן שאוכל לך מומר: דנדרא משכח רווחא חייל וממילא פקע שיעבודא. וא"ת והא האי נדרא דרבנן הוא דהנאת תשמיש לית בה ממשא וליכא למימר דבאומר קונם גופך עלי מחשמיש עסקי' דהא דומיא דשאני ישן שאני מדבר קתני לה ואוקמא רבינא [ע"א] בבל יחל מדרבגן וכיון דמדרבגן בעלמא הוא היכי חייל נדרא דיליה דליחיה אלא מדרבגן בעלמא לאפקועי מצות עונה ומצות פריה ורביה י"ל כיון דנדרא מיהא חייל